

## 20. Sốt rét

Sốt rét thường phát sinh vào mùa thu, do muỗi truyền. Khi phát cơn, trước hết sợ lạnh, lạnh phát thành cơn rét rồi lại phát cơn nóng, sau đó toàn thân ra mồ hôi. bệnh phát có thời gian nhất định, có loại mỗi ngày một lần, có loại cách ngày một trận, có loại 3 ngày một trận. nên kết hợp Đông, Tây y để cứu chữa.

### Cách chữa:

- **Phương 1: Lấy huyệt Đại chày, Gian sử, Hậu khê.**

Trước cơn sốt vài giờ, dùng hào kim châm huyệt *Đại chày*, chéch mũi kim lên, sâu 5 phân hoặc 6 phân, gây cảm giác tê, cứu cán kim 2 hay 3 mồi (ôn châm), tiếp theo dùng hào kim châm 2 huyệt *Gian sử* và *Hậu khê*, vê chuyển tiến kim theo thủ pháp bình bỗng tǎ, đều lưu kim 30 phút.

### Gia giảm:

- + Nôn mửa, gia huyệt *Trung quản*, *Nội quan*.
- + Đau bụng, gia *Trung quản*, *Túc tam lý*.
- + Đau đầu dữ dội, gia *Bách hội*, *Phong trì*.
- + Nếu sốt rét lâu ngày gầy yếu, hạ sườn trái có báng (sưng lá lách) thì cứu thêm *Tỳ du*, *Túc tam lý*.

- **Phương 2: Lấy A thi huyệt.**

Trước khi lên cơn sốt vài giờ, bảo người bệnh cởi áo, ngồi ngay ngắn, thày thuốc dùng hai ngón tay cái và trỏ ấn dọc hai bên gai sống, cách đều giữa là một thốn, bắt đầu từ *Đại chày* ấn xuống, ấn tới đâu thấy cảm giác khí chịu nhất, đây là huyệt, dùng hào kim châm sâu 3 đến 5 phân, cứu 7 mồi.

### Phương huyệt kinh nghiệm đạt hiệu quả cao

- Sốt sưng lá lách (kể cả tới số 3 số 4), ôn châm hoặc cứu các huyệt: *Tỳ du*, *Bĩ căn*, *huong môn*, *Công tôn*.
- Sốt thể lạnh, hạ thân nhiệt dưới 35,5°C, cứu *Thái khê*, *Côn lôn*.
- Châm *A thi huyệt* như kể trên xong, châm tǎ *Khúc trì*, *Huyết hải*.